

NASZA OJCZYZNA

NAD JEZIOREM

Kontynuujemy zapoznanie czytelników z polskimi miastami sąsiedniego województwa warmińsko-mazurskiego. Nasze dzisiejsze opowiadanie jest o **Giżycku**, położonym na przesmyku pomiędzy dwoma jeziorami – Niegocinem a Kisajnem. Stłusnie uważa się to miasto za jedno z najładniejszych na Mazurach.

ŚLADY KRZYŻAKÓW

Historia Giżycka zaczęła się w 1340 roku, gdy w strategicznie ważnym miejscu pomiędzy jeziorami został założony przez rycerzy Zakonu Krzyżackiego zamek **Letzenburg** (później **Lötzen**) – jeden z ostatnich w kierunku wschodnim. Pełnił nie tylko funkcje obronne, ale służył też za przyczółek w dalszych wyprawach na ziemię litewskie.

Bitwa pod Grunwaldem w 1410 roku, zakończona pogromem wojsk Zakonu Krzyżackiego, faktycznie sprowadziła do zera s t r a t e g i c z n e znaczenie zamku **Lötzen**. Do dzisiaj zachowało się tylko jedno skrzydło niekiedyś potężnej budowli fortyfikacyjnej. W połowie XV w. wokół zamku powstało podgrodzie, które stopniowo się rozszerzało i już od drugiej połowy XVI w. zaczęło korzystać z przywilejów miasta. Pełne prawa miejskie wraz z herbem i pieczęcią otrzymało w 1612 roku. Swoją dzisiejszą nazwę miasto otrzymało po drugiej wojnie światowej na cześć pastora Gustawa Gizewiusza, ale przejściowo w latach 1945-46 r.

m i a s t o n a z y - wało się też po p o l s k u Łuczany. Od 1820 r. **Lötzen** stało się siedzibą władz powiatu. Kilka lat później w centrum miasta według projektu znanego niemieckiego architekta **Karla Friedricha Schinkla** został wybudowany kościół ewangelicki.

Każdego lata odbywa się tu festiwal muzyczny „**Koncerty muzyki organowej w Giżycku**”. Do jednej z zajmujących osobliwości należy obracający się most na **kanale Łuczańskim**. Ta budowla inżyniersko-techniczna z drugiej połowy XIX wieku jest jedynym przykładem tego typu budownictwa w Polsce.

Do innych interesujących dla turystów obiektów miasta, liczącego 30 tysięcy mieszkańców, należą ratusz, kościół katolicki św. Brunona, wieża ciśniń.

TWIERDZA „BOJEN”

Niewątpliwie jednym z najczęściej zwiedzanych przez turystów miejsc stała się ostatnio twierdza Bojen, która położona jest na południowo-zachodnim przedmieściu Giżycka. Nazwano ją imieniem budowniczego wojskowego - generała Bojena, według projektów którego w pierwszej połowie XIX w. zaczęto budowę tej fortyfikacji. Twierdza została zbudowana w kształcie nieprawidłowego wielokąta. Kilometry wałów i murów bardzo dobrze zachowały się do dziś, ponieważ twierdzy praktycznie nie używano zgodnie z jej przeznaczeniem. W XIX w. nie prowadzono tutaj ani razu aktywnych działań bojowych, a w wieku XX, gdy pojawiło się lotnictwo, straciła swoje znaczenie strategiczne. Na początku pierwszej wojny światowej wojska rosyjskie wchodząc do Prus Wschodnich obeszły po prostu twierdzę z flank.

O ile mury nie ucierpiały, to nie można tego powiedzieć o pomieszczeniach wewnątrz twierdzy. Większość budynków została zniszczona, niektóre znacznie uszkodzone. Jest to związane z tym, że w latach powojennych twierdza przez jakiś czas była bezpieczna, nikt nie dbał o jej stan.

Wszystko gwałtownie się zmieniło w 1993 roku, gdy założone zostało „Stowarzyszenie Miłośników Twierdzy „Bojen”. Jego podstawowym celem

jest uczynienie twierdzy jednym z najbardziej atrakcyjnych obiektów na Mazurach. W ciągu 10 lat już wiele udało się osiągnąć. W jednym z wyremontowanych budynków zostało umieszczone Muzeum Ziemi Giżyckiej, przez cały czas odbywają się tu wystawy historyczne. Latem są tu czynne liczne kluby i kawiarnie, położona tu też jest młodzieżowa baza turystyczna. Wybudowany przed wejściem do twierdzy amfiteatr stał się tradycyjnym miejscem koncertów i festiwali. Najbardziej popularne są festiwale pieśni turystycznej „Ukleja”, „Szanty w Giżycku”, „Dancing pod gwiazdami”. Zespoły kaliningradzkie też brały w nich udział. Szczególnie ścisłe kontakty istnieją między Wydziałem Oświaty Powiatu Giżyckiego i rejonu centralnego w Kaliningradzie. Zespoły amatorskie ze szkoły nr 40 otrzymały na jednym z festiwali „Oskara”. A chłopcy ze szkoły nr 20, którzy po raz pierwszy brali udział w tradycyjnym przedsięwzięciu – zmilitaryzowanym krosie-sztafecie „Bieg wokół twierdzy”, z marszu otrzymali pierwszą nagrodę.

LUSTRZANA GŁADŹ JEZIOR

Na błękitnym tle – trzy srebrne leszcze. Tak wygląda herb Giżycka. Błękitny kolor symbolizuje czystość jezior Niegocina i Kisajna, nad ich brzegami położone jest miasto.

Leszcze zaś – to najbardziej popularne w tej miejscowości ryby. Jesień jest rajem dla wędkarzy. Jeziora w okolicach Giżycka słyną też ze szczupaków, węgorzy, płoci i innych ryb. Ale jeziora te są atrakcyjne nie tylko dla rybaków. Na Niegocinie bardzo popularne jest żeglarstwo. W Giżycku i w położonej nad przeciwległym brzegiem miejscowości **Wiłkasy** znajduje się przystań dla jachtów.